

Back to basics

written by Alfons Duran Pich | 20 de maig de 2023

El conflicte Catalunya – Espanya és un fals conflicte, alimentat pels interessos de les classes dominants, que interpreten que una Espanya sense Catalunya seria un país menor (en espai, en població, en riquesa) i això els perjudicaria. Aquesta lectura de la importància de la mida no és nova i és per això que des de mitjans del segle XVII l'Estat espanyol (de matriu castellana) comet tota mena de excessos per evitar que una part de la població de la geografia ibèrica declari i executi el seu dret a la independència. Si tenim en compte a més que aquesta part té una cultura, una història, una llengua, una mitologia i un univers simbòlic que no tenen res a veure amb el d'Espanya, es comprèn la radicalitat del desajust. Els qui s'esforcen a buscar punts de trobada s'equivoquen. No ens entendrem mai.

Això no vol dir que hi hagi un conflicte entre les parts. Hi ha unes diferències tan significatives que el que és raonable és que cadascú segueixi el seu camí i es procedeixi de forma civilitzada. I aquí hi ha el moll de l'os: l'Estat espanyol i les seves elits dirigents encara no han assolit el nivell que correspon a una societat civilitzada. Són premoderns, per més que presumeixin de conceptes importats com la Intel·ligència Artificial, el *Private Equity* o les *Start-Ups*.

I com que són premoderns, esclaus d'un absolutisme ranci, acostumats a una economia de concessions i regalies, reticents a l'autèntica llibertat de comerç, sempre disposats a engrandir el parc de funcionaris, són incapaços de comprendre les lícites aspiracions independentistes d'un poble. I per tallar-les d'arrel utilitzen com volen aquesta cosa anomenada "constitució", i, quan creuen que amb això no n'hi ha prou envien a la "partida de la porra" per liquidar físicament el tema.

I què diu aquesta cosa anomenada “constitució”? Doncs la veritat és que no diu gaire. I no entrarem en qui, com i on es va produir aquest artefacte, perquè els que tenim certa edat sabem perfectament les condicions del part. Que no només va ser amb fòrceps, sinó que va ser supervisat en tot moment per l'equip del Règim.

Perquè quan els catalans expressen el seu dret a independitzar-se com a estat, els diuen que no pot ser “perquè cal complir les lleis” i s'emparen en la “constitució”. Vegem-ho. En aquesta cosa se citen figures retòriques com la “indissoluble unitat de la nació espanyola”, “que la sobirania nacional resideix en el poble espanyol” i “que les forces armades tenen com a missió garantir la sobirania i independència d'Espanya i defensar-ne la integritat territorial”. Però això no són lleis sinó que prefiguren un marc de naturalesa literària més propi d'uns jocs florals.

Fins i tot aquest marc no té consistència. Vegem-ho. Que la nació espanyola és “indisoluble” és una bestiesa com una casa de pagès. La indissolubilitat només és aplicable al món físic. Aplicat a altres camps, s'esvaeix. És un intangible, una idea sense fonaments. Una entelèquia. Pel que fa que “la sobirania resideix al poble espanyol” és una tautologia (figura retòrica que consisteix a repetir un pensament). No residirà al poble francès o a l'alemany. Ara bé, utilitzar aquesta manifestació inútil per concloure que si una part de la població d'un territori decideix votar per veure si vol independitzar-se majoritàriament, han de votar tots els espanyols “en conjunt” és d'una irracionalitat total. És com si un vol deixar el seu habitatge i se li recorda que necessita l'aprovació de tots els veïns. Com va dir desacomplexadament Aitor Esteban, doctor en Dret i professor de Dret Constitucional, representant del PNB al Congrés, “Però on s'ha vist això?”. Finalment, això de la defensa per l'exèrcit de la “integritat territorial” no té res a veure amb els processos interns. La “integritat territorial” és un principi sotmès a les lleis internacionals

que concedeix el dret dels estats sobirans a defensar les seves fronteres i tot el territori davant l'amenaça d'altres estats.

Superats aquests estralls, no veiem enlloc cap llei que prohibeixi el dret a la independència. Lleis que per exemple diguessin: "Ningú no podrà aspirar a tenir un estat propi si això implica separar-se d'Espanya" o "En cas que una part de la població es volgués independitzar a través d'un referèndum, els votants haurien de ser la totalitat dels espanyols". No hi ha res de res.

Aristòtil deia que la retòrica és un conjunt de regles o principis que es refereixen a l'art de parlar o escriure de forma elegant i amb correcció, per tal de delectar, commoure o persuadir. Em sembla molt bé. El que no em sembla gens bé és que els juristes catalans independentistes (que n'hi ha i molt doctes) no destrossin tota aquesta arquitectura que pretén justificar allò injustificable. Ja hem dit que les elits espanyoles són de gallet fàcil i faran el que convingui si ho creuen necessari (com ho han demostrat al llarg de la història compartida), però almenys que es quedin amb el cul a l'aire.

O és que estan tan atemorits els nostres polítics i juristes per les possibles represàlies que donen la callada per resposta? Doncs si és així, millor que se'n vagin a casa i deixin pas a unes noves generacions sense por.

Cal afrontar aquest tema amb intel·ligència i coratge. Amb totes dues coses alhora.